

**ÇERKEZKÖY TİCARET VE SANAYİ ODASI
EKONOMİK, TİCARİ, BEŞERİ, SOSYAL VE
FİNANSAL BİLGİLER
AĞUSTOS-1**

16 EYLÜL 2018

İLKNUR İNAL

PROJE VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER UZMANI

I. İçindekiler

1. EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ	3
1.1. TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ, MAYIS 2017	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
1.1.1. TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANI, MAYIS 2017.....	5
1.1.2. BÖLGEMİZDE ANA HARCAMA GRUPLARI BAZINDA ENDEKS, MAYIS 2017	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
1.2. YURTIÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ, MAYIS 2017.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
1.2.1. YURT İÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANI, MAYIS 2017	6
2. EKONOMİK VERİLER; GÜVEN ENDEKSLERİ	7
2.1. EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ, MAYIS 2017	7
2.1.1. EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ, ALT KALEMLERİ VE DEĞİŞİM ORANLARI, MAYIS 2017	7
2.2. TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ, MAYIS 2017	8
2.3. TEPAV PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ, MAYIS 2017	10
2.3.1. TEPAV PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANLARI, MAYIS 2017	10
3. EKONOMİK VERİLER; DIŞ TİCARET	12
3.1 İTHALAT- İHRACAT, NİSAN 2017.....	12
3.2. İHRACATÇI FİRMALARIN KANUNİ MERKEZLERİ BAZINDA İHRACAT PERFORMANSI, MAYIS 2017 (1000 \$)	16
3.3. İLİMİZDEKİ İHRACATÇI FİRMALARIN SEKTÖR İHRACAT PERFORMANSI, MAYIS 2017 (1000 \$)	17
3.4. İLİMİZDEKİ İHRACATÇI FİRMALARIN ÜLKE İHRACAT PERFORMANSI, MAYIS 2017 (1000 \$).....	18
3.5. İLİMİZE GÖRE ÖNEMLİ SEKTÖRLER BAZINDA ÜLKEMİZİN İLK 5 ÜLKE İHRACAT PERFORMANSI, MAYIS 2017 (1000 \$)	19
4. BEŞERİ-EKONOMİK VERİLER; İSTİHDAM.....	20
4.1. İŞGÜCÜ MALİYET ENDEKSİ, I. ÇEYREK OCAK-MART 2017	20
4.1.1. MEVSİM VE TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ ENDEKSLER VE DEĞİŞİM ORANLARI, I. ÇEYREK: OCAK-MART 2017 [2010=100]	20
5. BEŞERİ ARAŞTIRMALAR; YETİŞKİN EĞİTİMİ 2016	20
6. KULLANILAN VERİLERİN KAYNAKLARI.....	22

II.GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Tüketici Fiyat Endeksi.....	4
Grafik 2: Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi.....	6
Grafik 3: Ekonomik Güven Endeksi.....	7
Grafik 4: Tüketici Güven Endeksi	9
Grafik 5: Perakende İşlerin Geçen Yılın Aynı Ayına Göre Durumu	11
Grafik 6: Tepe'nin Alt Sektör Bazında Değişiminin Geçen Yılın Aynı Ayına Göre Durumu.....	12
Grafik 7: İhracat.....	14
Grafik 8: İthalat.....	15
Grafik 9: İhracatın İthalatı Karşılama Oranı.....	15

III.TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Tüketici Fiyat Endeksi Değişim Oranı.....	5
Tablo 2: Bölgemizde Ana Harcama Grupları Bazında Endeks.....	5
Tablo 3: Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Değişim Oranı.....	6
Tablo 4: Ekonomik Güven Endeksi, Alt Kalemleri Ve Değişim Oranları.....	7
Tablo 5: Tüketici Güven Endeksi, Alt Kalemleri Ve Değişim Oranları.....	9
Tablo 6: TEPAV Perakende Güven Endeksi Değişim Oranları.....	10
Tablo 7: İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansı.....	16
Tablo 8: İlimizdeki İhracatçı Firmaların Sektör İhracat Performansı.....	17
Tablo 9: İlimizdeki İhracatçı Firmaların Ülke İhracat Performansı.....	18
Tablo 10: İlimize Göre Önemli Sektörler Bazında Ülkemizin İlk 5 Ülke İhracat Performansı.....	19
Tablo 11: Mevsim Ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Endeksler Ve Değişim Oranları.....	20
Tablo 12: Yetişkinlerin Eğitime Katılım Oranları.....	22

1. EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ

1.1. Tüketici Fiyat Endeksi, Ağustos 2018

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık %2,30 arttı

TÜFE'de (2003=100) 2018 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %2,30, bir önceki yılın Aralık ayına göre %12,29, bir önceki yılın aynı ayına göre %17,90 ve on iki aylık ortalamalara göre %12,61 artış gerçekleşti.

Aylık en yüksek artış %5,85 ile çeşitli mal ve hizmetler grubunda oldu

Ana harcama grupları itibariyle 2018 yılı Ağustos ayında endekste yer alan gruplardan, ev eşyasında %4,56, ulaşımda %4,45, konutta %3,85 ve haberleşmede %2,63 artış gerçekleşti.

Aylık düşüş gösteren tek grup %1,59 ile giyim ve ayakkabı oldu

Ana harcama grupları itibariyle 2018 yılı Ağustos ayında endekste yer alan gruplardan sadece giyim ve ayakkabı grubunda %1,59 oranında düşüş gerçekleşti.

Yıllık en fazla artış %27,13 ile ulaştırma grubunda gerçekleşti

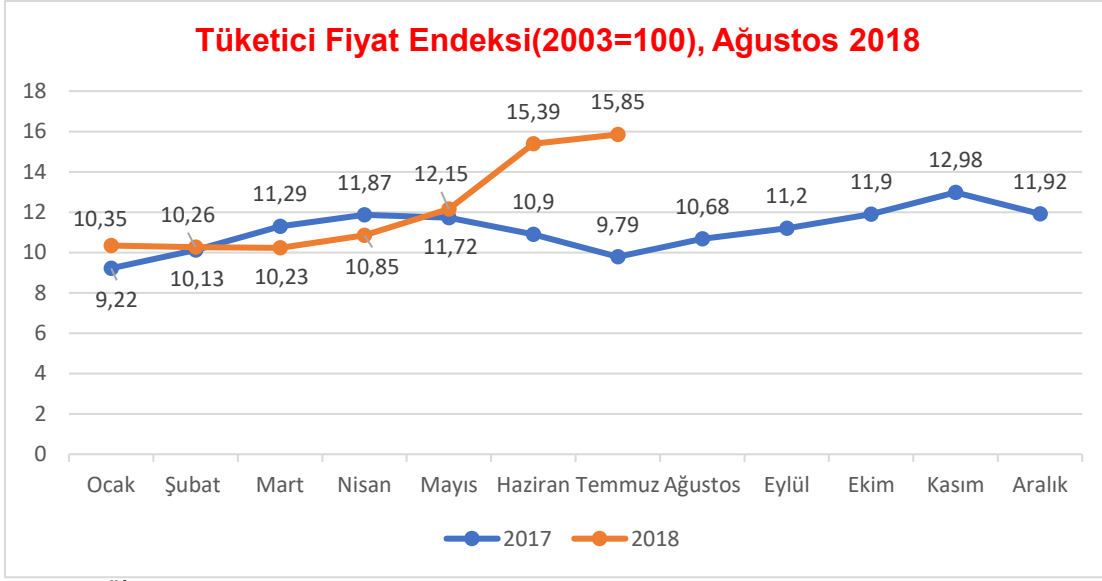
TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre ev eşyası %23,76, çeşitli mal ve hizmetler %23,23, gıda ve alkolsüz içecekler %19,75 ve konut %16,30 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama gruplarıdır.

Aylık en yüksek artış %3,33 ile TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane)'de oldu

İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) 2. Düzey'de bulunan 26 bölge içinde, bir önceki yılın Aralık ayına göre en yüksek artış %14,50 ile TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane) bölgesinde, bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış %20,52 ile TR63 (Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye) bölgesinde ve on iki aylık ortalamalara göre en yüksek artış %13,99 ile TR63 (Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye) bölgesinde gerçekleşti.

Ağustos 2018'de endekste kapsanan 407 maddeden; 44 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 304 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 59 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Grafik 1: Tüketici Fiyat Endeksi

Kaynak: TÜİK

1.1.1. TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANI, AĞUSTOS 2018

Tablo 1: Tüketici Fiyat Endeksi Değişim Oranı

	Ağustos 2018	Ağustos 2017
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	2,30	0,52
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	12,29	6,60
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	17,90	10,60
On iki ayın ortalamalarına göre değişim oranı (%)	12,61	9,66

Kaynak: TÜİK

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi, Ağustos 2018

Yurt içi üretici fiyat endeksi aylık %6,60 arttı

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2018 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %6,60, bir önceki yılın Aralık ayına göre %25,32, bir önceki yılın aynı ayına göre %32,13 ve on iki aylık ortalamalara göre %18,78 artış gösterdi. Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocakçılığı sektöründe %0,86, imalat sanayi sektöründe %1,87, elektrik ve gaz sektöründe %0,99, su sektöründe %1,44 artış olarak gerçekleşti.

Aylık en fazla artış kok ve rafine petrol ürünlerinde gerçekleşti

Bir önceki aya göre en fazla artış; %25,11 ile kok ve rafine petrol ürünleri, %15,33 ile metal cevherleri, %12,07 ile ana metaller olarak gerçekleşti. Buna karşılık elektrik ve gaz sektörü ise bir önceki aya göre %1,20 düşüş gösterdi. **Ana sanayi gruplarında aylık en fazla artış sermaye malında gerçekleşti**

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2018 yılı Ağustos ayında aylık en fazla artış ara malında ve yıllık en fazla artış enerjide gerçekleşti.

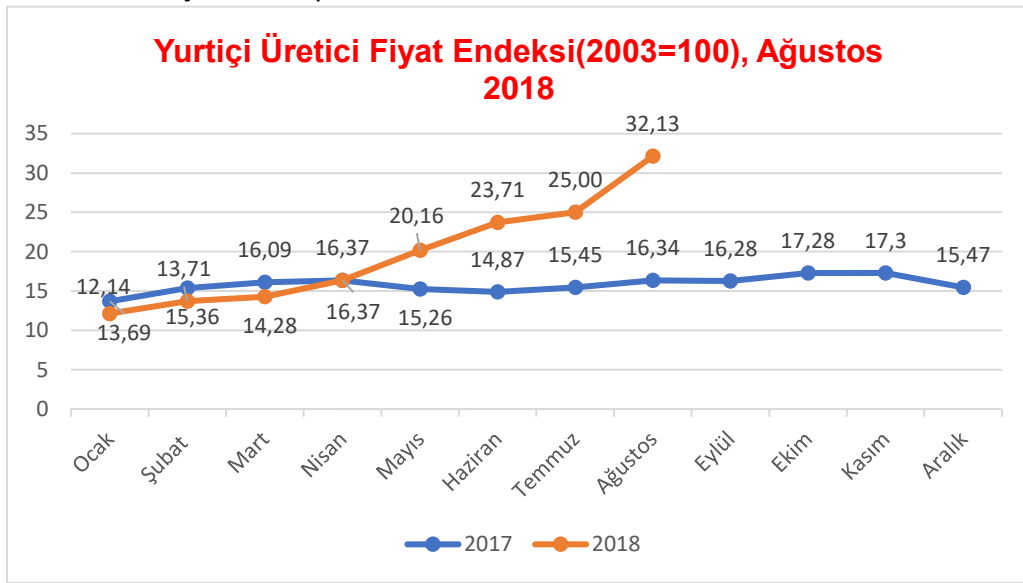
1.1.2. YURT İÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANI, AĞUSTOS 2018

Tablo 3: Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Değişim Oranı

	Ağustos 2018	Ağustos 2017
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	6,60	0,85
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	25,32	9,52
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	32,13	16,34
On iki ayın ortalamalarına göre değişim oranı (%)	18,78	12,05

Kaynak: TÜİK

Grafik 2: Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi

AÇIKLAMALAR: (ÜFE), Belirli bir referans döneminde ülke ekonomisinde üretimi yapılan ve yurtiçine satışa konu olan ürünlerin, üretici fiyatlarını zaman içinde karşılaştırarak fiyat değişikliklerini ölçen fiyat endeksidir. TÜFE ile ÜFE arasındaki temel fark, fiyat derlenen birimlerde ortaya çıkmaktadır.

- TÜFE'de fiyatlar, üreticilerin yanı sıra toptan satış noktalarından da (sebze, meyve ve balık hâllerinden) derlenmektedir. Toptan eşya fiyatlarına Katma Değer Vergisi (KDV) gibi vergiler dahil edilmektedir.
- ÜFE'de, fiyatların özellikle üreticilerden derlenmesi esastır ve ürün fiyatları vergiler hariç, yurtiçi peşin satış fiyatlarıdır.

2. EKONOMİK VERİLER; GÜVEN ENDEKSLERİ

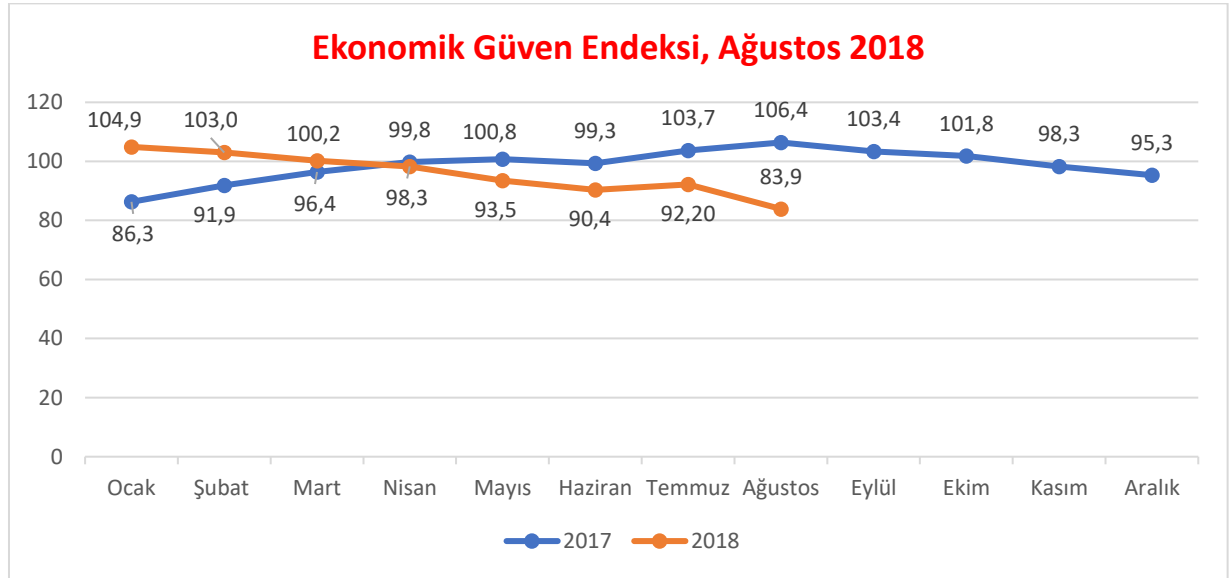
2.1. EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ, AĞUSTOS 2018

Ekonomik güven endeksi 83,9 oldu

Ekonomik güven endeksi Ağustos ayında bir önceki aya göre %9 oranında azalarak 92,2 değerinden 83,9 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Ağustos ayında tüketici güven endeksi 68,3 değerine, reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi 96,3 değerine, hizmet sektörü güven endeksi 88 değerine, perakende ticaret sektörü güven endeksi 93,4 değerine ve inşaat sektörü güven endeksi 68,8 değerine geriledi.

Grafik 3: Ekonomik Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

2.1.1. EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ, SEKTÖREL VE DEĞİŞİM ORANLARI, AĞUSTOS 2018

Tablo 4: Ekonomik Güven Endeksi, Sektörel Ve Değişim Oranları

	Endeks		Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	
	07/2018	08/2018	07/2018	08/2018
Ekonomik Güven Endeksi	92,2	83,9	2,0	-9,0
Tüketici Güven Endeksi	73,1	68,3	4,0	-6,5
Reel Kesim Güven Endeksi	101,5	96,3	-1,0	-5,1
Hizmet Sektörü Güven Endeksi	91,9	88,0	0,7	-4,2
Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksi	97,3	93,4	3,1	-4,0
İnşaat Sektörü Güven Endeksi	77,1	68,8	2,4	-10,7

Endeks Etkileri Mevsim Etkilerinden Arındırılmış Değerlerdir. Tüketici Güven Endeksinde Mevsim Etkisi Bulunmamaktadır.

Kaynak: TÜİK

AÇIKLAMALAR

Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirme, beklenti ve eğilimlerini özetleyen bir bileşik endekstir. Endeks, tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır.

Ekonomik güven endeksi hesaplamasında, her bir sektörün ağırlığı o sektörün normalleştirilmiş alt endekslerine eşit dağıtılarak uygulanmakta, güven endekslerine doğrudan uygulanmamaktadır. Bu kapsamda tüketici, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine ait toplam 20 alt endeks hesaplamada kullanılmaktadır.

Ekonomik güven endeksinin hesaplamasında kullanılan alt endeksler her ayın ilk iki haftasında derlenen veriler kullanılarak hesaplanmaktadır.

Ekonomik güven endeksinin 100'den büyük olması genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, 100'den küçük olması ise genel ekonomik duruma ilişkin kötümserliği göstermektedir.

2.2. TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ, AĞUSTOS 2018

Tüketici güven endeksi 68,3 oldu

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Ağustos ayında bir önceki aya göre %6,5 oranında azaldı; Temmuz ayında 73,1 olan endeks Ağustos ayında 68,3 oldu.

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi 85,5 oldu

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi bir önceki aya göre %7 oranında azalarak Ağustos ayında 85,5 oldu. Bu azalış, gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durumunun daha kötü olacağını bekleyenlerin artmasından kaynaklandı.

Genel ekonomik durum beklentisi endeksi 88,3 oldu

Genel ekonomik durum beklentisi endeksi Temmuz ayında 96,3 iken, Ağustos ayında %8,3 oranında azalarak 88,3 değerine düştü. Bu düşüş, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha kötü olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin bir önceki aya göre artmasından kaynaklandı.

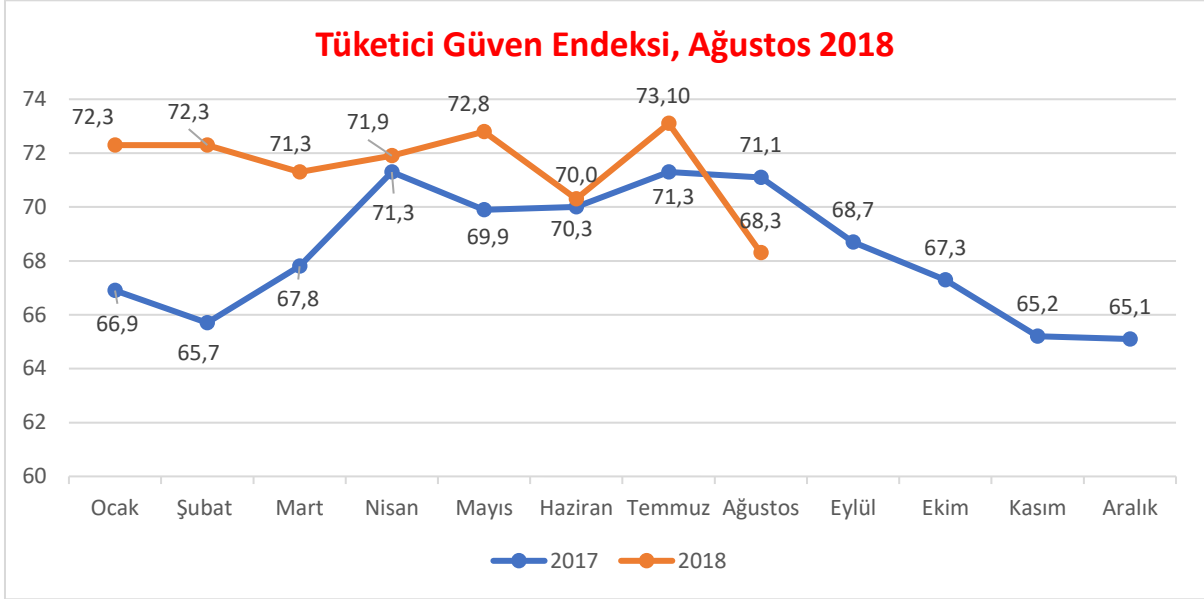
İşsiz sayısı beklentisi endeksi 74,1 oldu

İşsiz sayısı beklentisi endeksi bir önceki aya göre %3,6 oranında azalarak Ağustos ayında 74,1 oldu. Bu azalış, gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısında artış bekleyenlerin yükselmesinden kaynaklandı.

Tasarruf etme ihtimali endeksi 25,3 oldu

Tasarruf etme ihtimali endeksi Temmuz ayında 27,1 iken, Ağustos ayında %6,6 oranında azalarak 25,3 oldu. Bu azalış, gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimali olduğunu düşünen tüketicilerin bir önceki aya göre azalmasından kaynaklandı.

Grafik 4: Tüketici Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

2.2.1. TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ, ALT KALEMLERİ VE DEĞİŞİM ORANLARI, AĞUSTOS2018

Tablo 5: Tüketici Güven Endeksi, Alt Kalemleri Ve Değişim Oranları

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı %	
	Temmuz 2018	Ağustos 2018	Temmuz 2018	Ağustos 2018
Tüketici Güven Endeksi	73,1	68,3	4,0	-6,5
Hanenin maddi durum beklentisi	92,0	85,5	3,3	-7,0
Genel ekonomik durum beklentisi	96,3	88,3	4,6	-8,3
İşsiz sayısı beklentisi*	76,9	74,1	1,9	-3,6
Tasarruf etme ihtimali	27,1	25,3	10,2	-6,6

Kaynak: TÜİK

*İşsiz sayısı beklentisi endeksinin artması işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artış göstermektedir. Sorgulamalar gelecek 12 aylık dönem için yapılmıştır.

AÇIKLAMALAR

Aylık tüketici eğilim anketi ile tüketicilerin maddi durum ve genel ekonomiye ilişkin mevcut durum değerlendirmeleri ile gelecek dönem beklentileri, harcama ve tasarruf eğilimleri ölçülmektedir. Anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alabilmektedir. Tüketici güven endeksinin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu göstermektedir.

2.3. TEPAV PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ, AĞUSTOS 2018

Perakendecilerin Geleceğe Yönelik Beklentileri Olumsuz

Perakende güveni, Ağustos ayında bir önceki aya göre 3,9 puan azalırken; bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 2,3 puan arttı. Perakende güveninin geçen aya göre azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerindeki düşüş etkili olurken; geçen yıla göre artışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimindeki artış etkili oldu. Önümüzdeki 3 ayda satış ve istihdam beklentileri hem Temmuz 2018 hem Ağustos 2017'ye göre azaldı. "Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörü, Ağustos ayında perakende güveninde en çok artış gösteren sektör oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye geçen yıla göre Euro Bölgesi'nden daha iyi, AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Perakende güveni geçen yıla kıyasla artarken geçen aya kıyasla azaldı

Ağustos ayında -14,2 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 2,3 puan artarken, geçen aya göre ise 3,9 puan azaldı. TEPE değerinin geçen aya göre azalmasında geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili olurken; geçen yıla göre artışında ise geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi göstergesindeki iyileşme etkili oldu.

2.3.1. TEPAV PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANLARI, AĞUSTOS 2018

Tablo 6: TEPAV Perakende Güven Endeksi Değişim Oranları

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	1,5	-7,6	-11,8	-4,2	-10,3	-11,4	-11,0	-7,8	-11,1	-16,3	-16,5	-16,9
2017	-15,7	-24,8	-16,9	-18,5	-15,7	-14,5	-18,8	-17,6	-17,4	-15,3	-16,7	-13,2
2018	-14,6	-9,3										

Kaynak: TEPAV

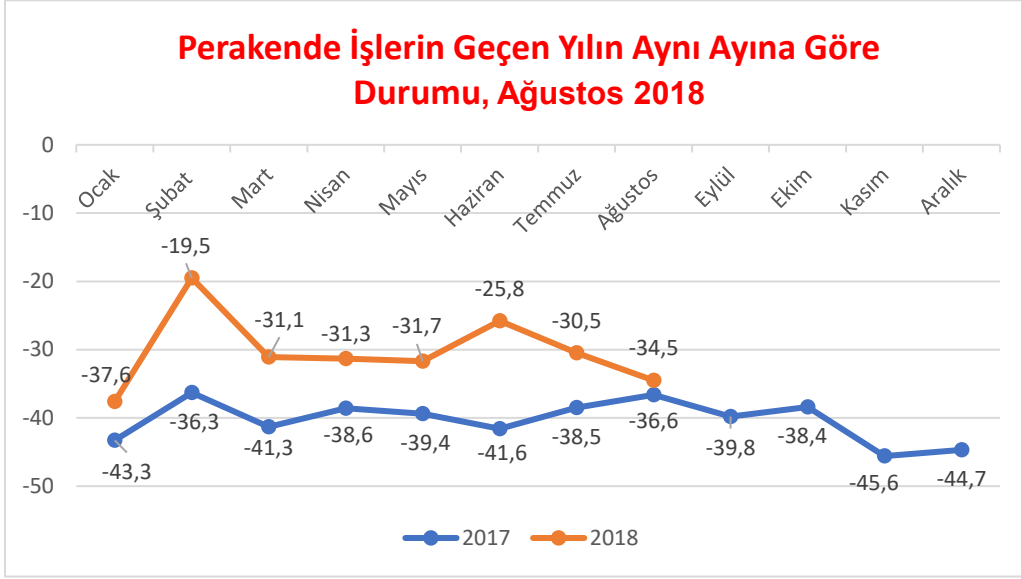
Perakendecilerin satış beklentileri arttı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Şubat 2018'de 1,0 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 10,1 puan; bir önceki yılın aynı ayına göre ise 43,6 puan arttı. Şubat 2018'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 43,1'i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 27,4'ü işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 29,5 oldu.

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu iyileşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Şubat 2018'de -19,5 puan değerini alarak, Ocak 2018'e göre 18,1 puan; Şubat 2017'ye göre 16,8 puan arttı. Şubat 2018'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 26,7'si geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 46,2 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 27,1 oldu

Grafik 5: Perakende İşlerin Geçen Yılın Aynı Ayına Göre Durumu

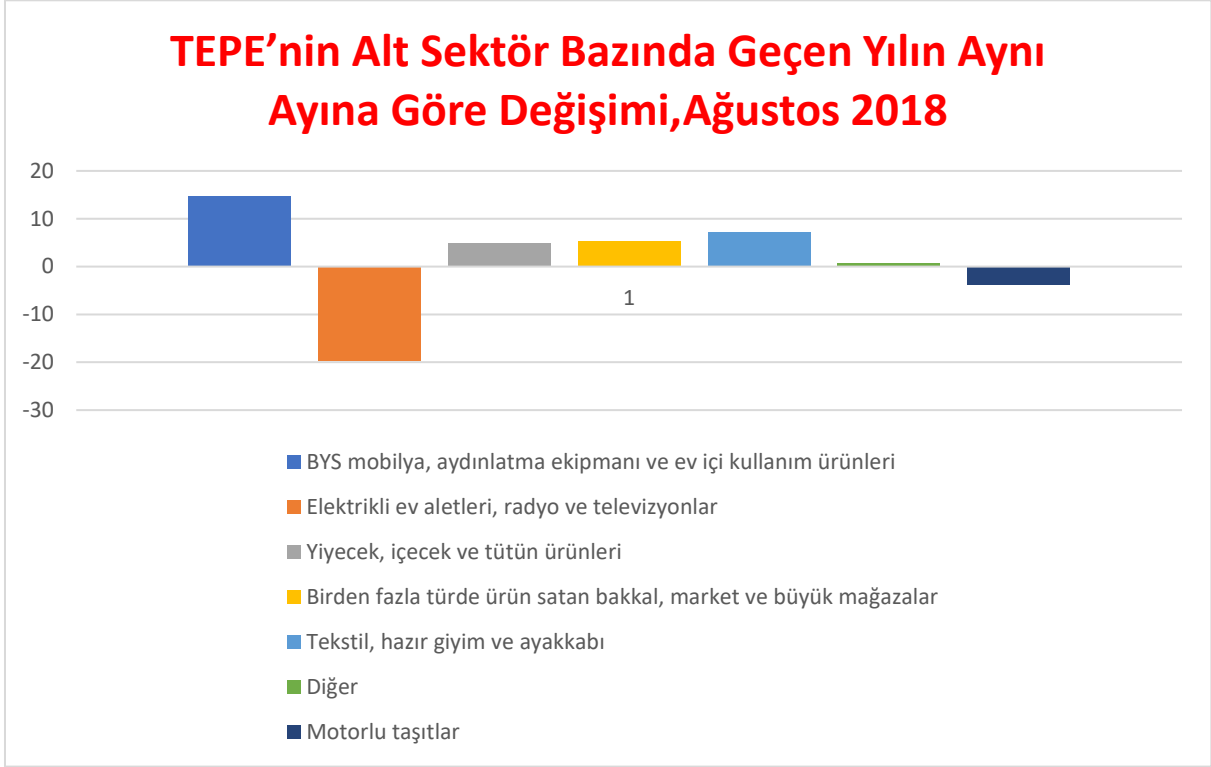

Kaynak: TEPAV

Perakende güveni en fazla artan sektör “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” oldu

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Ağustos 2018’de, geçen yılın aynı dönemine göre “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “birden fazla türde ürün satan market ve büyük mağazalar”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” ve “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” sektörlerinde artış; “motorlu taşıtlar” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörlerinde azalış gözlemlendi. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “birden fazla türde ürün satan market ve büyük mağazalar”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörlerindeki artış ortalamasının üzerinde gerçekleşti. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörü perakende güveninde en fazla azalış gösteren sektör oldu.

Grafik 6: Tepe'nin Alt Sektör Bazında Değişiminin Geçen Yılın Aynı Ayına Göre Durumu

Kaynak: TEPAV

Perakendede geçen yıla göre işler toparlanırken satış beklentisi arttı

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Temmuz 2018'de, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, istihdam ve satış fiyatı beklentileri" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri hem Temmuz 2017'ye hem de Haziran 2018'e göre arttı. "Önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi" ve "işlerin geçen yıla göre durumu" göstergeleri Temmuz 2017'ye göre artış, Haziran 2018'e göre azalış gösterdi.

3. EKONOMİK VERİLER; DIŞ TİCARET

3.1 İTHALAT- İHRACAT, HAZİRAN 2018

İhracat %11,6 arttı, ithalat %6,7 azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2018 yılı Temmuz ayında, 2017 yılının aynı ayına göre %11,6 artarak 14 milyar 77 milyon dolar, ithalat %6,7 azalarak 20 milyar 59 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Dış ticaret açığı %32,6 azaldı

Temmuz ayında dış ticaret açığı %32,6 azalarak 5 milyar 982 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2017 Temmuz ayında %58,7 iken, 2018 Temmuz ayında %70,2'ye yükseldi.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat %5,1 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2018 Temmuz ayında bir önceki aya göre ihracat %5,1 arttı, ithalat %1,3 azaldı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2018 yılı Temmuz ayında önceki yılın aynı ayına göre ihracat %10,5 arttı, ithalat %9,4 azaldı..

Avrupa Birliği'ne ihracat %14,7 arttı

Avrupa Birliği'ne (AB-28) yapılan ihracat, 2017 yılının aynı ayına göre %14,7 artarak 6 milyar 852 milyon dolar olarak gerçekleşti. AB'nin ihracattaki payı 2017 Temmuz ayında %47,4 iken, 2018 Temmuz ayında %48,7 oldu.

En fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Almanya'ya yapılan ihracat 2018 Temmuz ayında 1 milyar 294 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 9 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 850 milyon dolar ile ABD ve 750 milyon dolar ile İtalya takip etti.

İthalatta ilk sırayı Çin aldı

Çin'den yapılan ithalat, 2018 yılı Temmuz ayında 1 milyar 975 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 886 milyon dolar ile Rusya, 1 milyar 691 milyon dolar ile Almanya ve 1 milyar 122 milyon dolar ile ABD izledi.

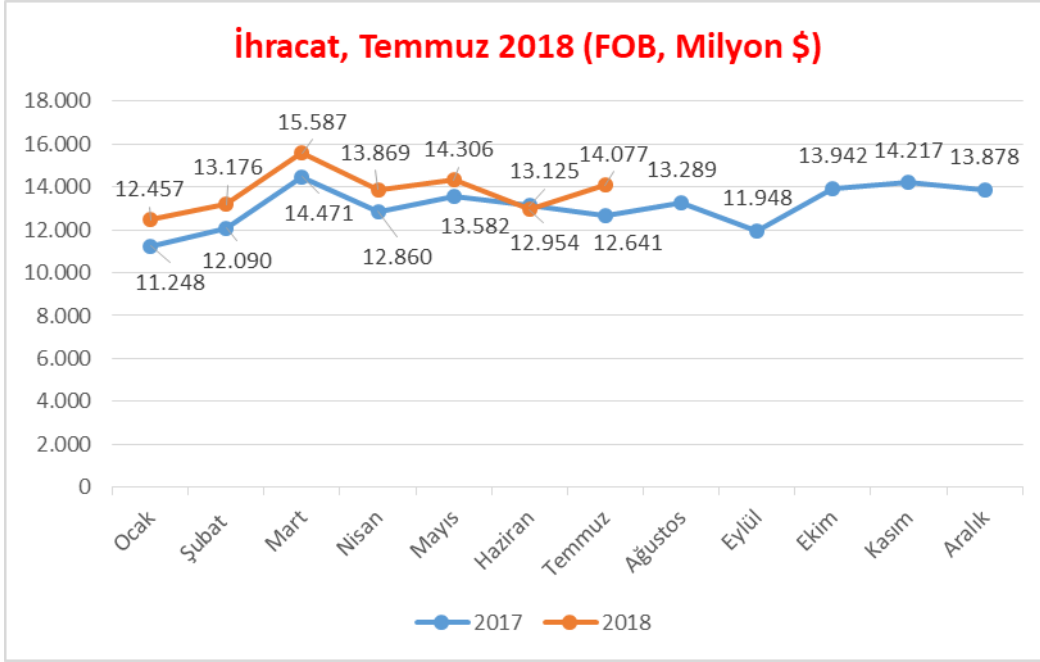
Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %2,8 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.3 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Temmuz ayında ISIC Rev.3'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %94,9'dur. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %2,8, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise %37,1'dir.

Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ithalatı içindeki payı %13,5 oldu

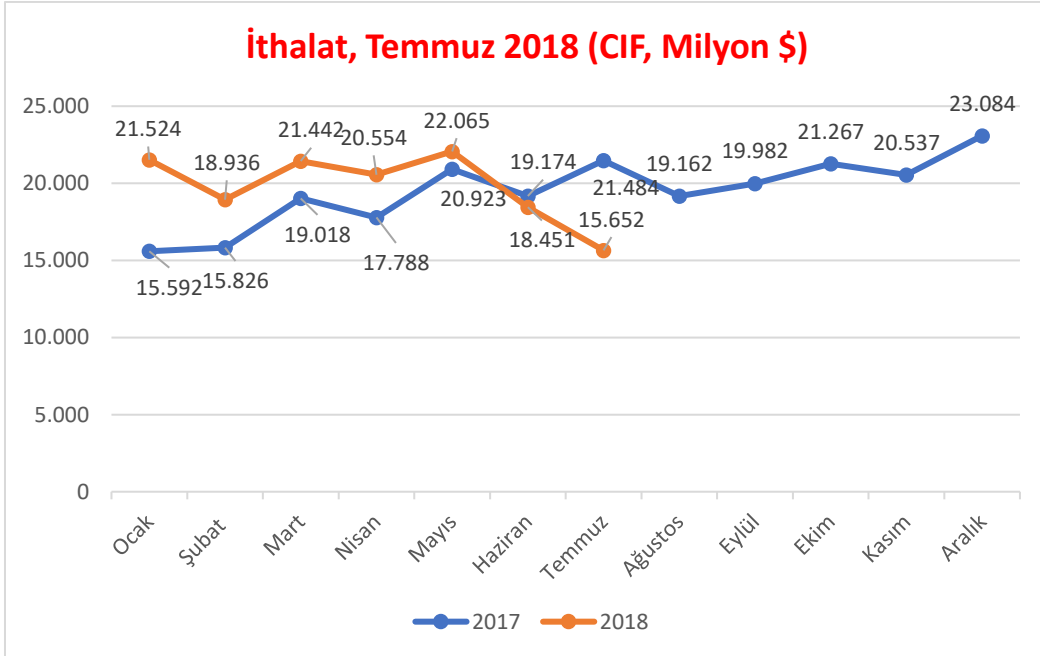
İmalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %78'dir. Temmuz ayında yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %13,5, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise %42,8'dir.

Grafik 7: İhracat

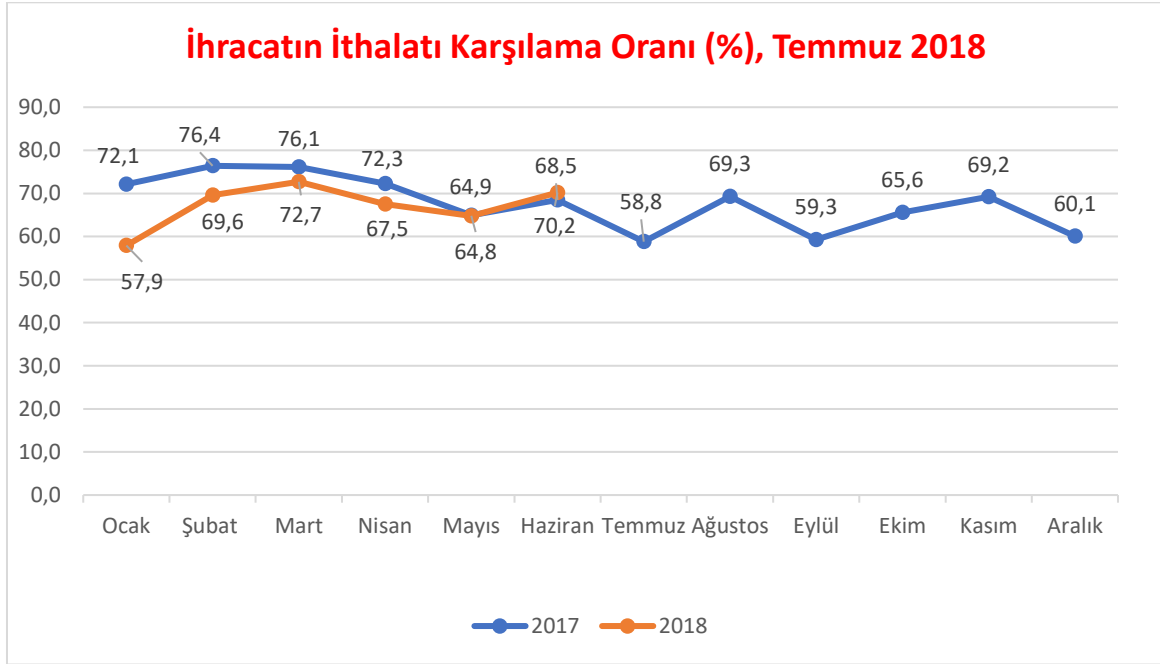
Kaynak: TÜİK

Grafik 8: İthalat

Kaynak: TÜİK

Grafik 9: İhracatın İthalatı Karşılama Oranı

Kaynak: TÜİK

3.2. İHRACATÇI FİRMALARIN KANUNİ MERKEZLERİ BAZINDA İHRACAT PERFORMANSI, AĞUSTOS 2018 (1000 \$)

Tablo 7: İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansı

SIRA	İLLER	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	KÜMÜLATİF
	TOPLAM	12.173.436,41	12.859.579,70	15.080.986,63	13.517.929,38	13.925.870,45	12.569.515,07	12.569.515,07	12.569.515,07	105.798.556,8585
1	İSTANBUL	5.123.752,86	5.325.469,13	6.667.849,45	6.007.504,28	6.139.520,00	5.483.092,48	6.052.369,69	5.855.066,95	46.654.624,84
2	BURSA	1.149.272,54	1.269.588,67	1.363.203,16	1.169.899,41	1.166.906,45	1.064.625,91	1.071.497,03	798.185,65	9.053.178,82
3	KOCAELI	979.919,10	1.232.033,19	1.342.323,68	1.092.588,56	1.169.809,20	1.180.932,76	1.208.477,25	819.529,84	9.025.613,57
4	İZMİR	792.076,49	814.496,14	882.674,68	779.099,74	830.679,45	790.182,65	775.107,61	756.588,14	6.420.904,91
5	ANKARA	521.024,34	597.615,07	652.551,75	664.746,99	683.768,88	602.269,27	654.813,25	517.419,72	4.894.209,26
6	GAZİANTEP	522.512,96	542.887,11	613.193,01	561.683,00	615.228,72	482.319,65	564.944,00	517.190,57	4.419.959,03
7	SAKARYA	472.084,72	435.194,91	565.259,30	549.633,44	425.415,28	391.074,70	525.781,77	283.042,95	3.647.487,07
8	MANISA	293.929,08	315.327,80	398.341,82	389.885,06	383.995,69	300.299,25	314.477,70	305.812,52	2.702.068,91
9	DENİZLİ	260.961,73	259.063,29	312.957,32	282.332,49	294.861,56	273.137,00	278.971,09	265.804,04	2.228.088,52
10	HATAY	187.470,07	218.720,29	224.813,33	176.833,88	253.835,84	220.779,33	227.101,45	211.005,40	1.720.559,57
11	ADANA	151.144,62	141.800,09	177.566,44	158.277,63	181.115,00	142.111,17	160.179,62	170.109,37	1.282.303,94
12	KAYSERİ	141.442,86	148.015,08	178.040,28	154.929,55	151.747,49	141.244,79	158.554,83	131.695,70	1.205.670,58
13	KONYA	135.265,90	137.700,85	162.651,55	153.133,74	147.569,15	130.772,76	153.324,17	138.522,55	1.158.940,67
14	MERSİN	153.864,27	142.293,51	140.913,62	116.521,60	135.301,07	113.745,82	120.914,12	112.068,34	1.035.622,35
15	ANTALYA	114.782,26	112.334,08	124.454,89	114.074,51	127.638,49	95.151,19	88.386,45	82.254,79	859.076,66
16	K.MARAŞ	88.827,89	90.145,82	97.643,06	86.240,01	92.694,69	74.721,10	80.685,40	71.890,97	682.848,94
17	ESKİŞEHİR	80.894,96	77.636,06	95.197,40	82.060,98	88.334,94	80.912,22	89.023,25	77.860,54	671.920,33
18	TEKİRDAĞ	73.295,92	76.607,53	87.300,89	80.793,78	93.512,30	78.614,49	86.795,02	76.946,38	653.866,32
50	KIRKLARELİ	6.690,87	6.849,55	9.569,96	9.159,98	8.848,16	7.315,25	9.488,20	8.045,00	65.966,96
60	EDİRNE	3.036,18	3.311,14	4.964,76	5.199,30	4.697,10	2.771,31	4.819,02	3.767,41	32.566,23

Kaynak: TİM

3.3. İLİMİZDEKİ İHRACATÇI FİRMALARIN SEKTÖR İHRACAT PERFORMANSI, AĞUSTOS 2018 (1000 \$)

Tablo 8: İlimizdeki İhracatçı Firmaların Sektör İhracat Performansı

SEKTÖR	1 – 31 Ağustos			1 OCAK - 31 Ağustos		
	2017	2018	DEĞ.	2017	2018	DEĞ.
Çelik	748,10	919,84	22,96%	7.070,88	8.710,00	23,18%
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	1.605,76	979,79	-38,98%	9.551,92	9.951,08	4,18%
Demir ve Demir Dışı Metaller	4.787,73	6.336,84	32,36%	36.366,71	53.870,68	48,13%
Deri ve Deri Mamulleri	3.165,77	2.226,34	-29,67%	10.697,84	16.891,24	57,89%
Diğer Sanayi Ürünleri	70,74	1,05	-98,52%	567,21	18,70	-96,70%
Elektrik Elektronik ve Hizmet	11.273,21	12.488,38	10,78%	74.743,37	89.823,86	20,18%
Fındık ve Mamulleri	0,00	0,00	0,00	1,06	0,55	-47,84%
Gemi ve Yat	0,00	0,00	0,00	296,33	0,00	-100,00%
Halı	86,61	148,21	71,12%	864,94	1.224,17	41,53%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	15.507,25	16.009,19	3,24%	103.863,94	113.510,18	9,29%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.098,14	763,80	-30,45%	4.958,96	6.236,34	25,76%
İklimlendirme Sanayii	2.530,97	3.152,44	24,55%	23.793,20	29.342,71	23,32%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	11.028,89	9.300,35	-15,67%	81.791,90	88.605,45	8,33%
Kuru Meyve ve Mamulleri	2,03	2,08	2,52%	21,74	15,09	-30,60%
Madencilik Ürünleri	1.059,35	666,33	-37,10%	8.330,27	5.590,74	-32,89%
Makine ve Aksamları	5.337,27	5.698,18	6,76%	37.856,27	48.906,35	29,19%
Meyve Sebze Mamulleri	2,69	718,08	26548,92%	36,20	3.944,53	10795,89%
Mobilya,Kağıt ve Orman Ürünleri	1.074,65	786,90	-26,78%	8.701,59	9.191,45	5,63%
Mücevher	0,00	0,00	0,00	0,46	0,08	-81,72%
Otomotiv Endüstrisi	7.682,12	6.315,03	-17,80%	49.753,51	72.146,13	45,01%
Savunma ve Havacılık Sanayii	0,00	52,03	0,00	2.046,55	315,39	-84,59%
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01	0,00
Tekstil ve Hammaddeleri	10.588,36	10.368,57	-2,08%	83.329,93	95.523,68	14,63%
Yaş Meyve ve Sebze	0,00	12,91	0,00	0,07	47,86	72159,36%
Zeytin ve Zeytinyağı	0,00	0,02	0,00	0,00	0,02	0,00
TOPLAM	77.649,64	76.946,38	-0,91%	544.644,83	653.866,32	20,05%
TÜRKİYE TOPLAM	12.392.809,58	12.011.872,87	-3,07%	95.305.970,79	105.798.556,85	11,01%

Kaynak: TİM

3.4. İLİMİZDEKİ İHRACATÇI FİRMALARIN ÜLKE İHRACAT PERFORMANSI, AĞUSTOS 2018 (1000 \$)

Tablo 9: İlimizdeki İhracatçı Firmaların Ülke İhracat Performansı

SIRA	SEKTÖR	1 – 31 AĞUSTOS			1 OCAK - 31 AĞUSTOS		
		2017	2018	DEĞ.	2017	2018	DEĞ.
	TOPLAM	12.392.809,58	12.011.872,87	-3,07%	95.305.970,79	105.798.556,85	11,01%
1	ALMANYA	1.300.087,22	1.100.427,25	-15,36%	9.584.016,21	10.456.839,19	9,11%
2	BİRLEŞİK KRALLIK	756.530,10	901.699,55	19,19%	6.043.043,06	7.079.798,62	17,16%
3	BİRLEŞİK DEVLETLER	730.917,62	660.007,95	-9,70%	5.293.928,01	5.301.436,33	0,14%
4	IRAK	771.816,98	564.924,85	-26,81%	5.563.814,78	4.590.490,50	-17,49%
5	İSPANYA	555.952,38	546.287,32	-1,74%	4.093.832,40	5.049.371,04	23,34%
6	İSVİÇRE	54.724,31	490.592,56	796,48%	490.429,57	1.107.689,97	125,86%
7	İTALYA	513.755,75	473.923,27	-7,75%	5.355.814,08	6.181.090,39	15,41%
8	FRANSA	477.331,20	440.007,22	-7,82%	4.195.147,37	4.909.781,45	17,03%
9	HOLLANDA	320.867,54	342.744,81	6,82%	2.375.407,56	3.108.323,89	30,85%
10	İSRAİL	309.668,12	297.722,19	-3,86%	2.185.747,37	2.539.668,24	16,19%
11	ROMANYA	244115,374	269198,8759	16,35%	1956625,348	2516101,139	28,59%
12	RUSYA FEDERASYONU	235951,9373	254179,2467	7,73%	1554576,202	2219083,778	42,75%
13	MISIR	185411,1593	253859,5812	36,92%	1403229,43	1895426,962	35,08%
14	POLONYA	241201,3747	231469,5504	-4,03%	1992989,726	2161900,789	8,48%
15	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	308.140,28	229.586,13	-25,49%	1.863.147,46	1.972.972,17	5,89%
16	BELÇİKA	248.083,55	215.331,86	-13,20%	1.968.762,21	2.479.182,47	25,93%
17	BULGARİSTAN	242.575,55	192.865,33	-20,49%	1.769.182,43	1.705.250,58	-3,61%
18	İRAN (İSLAM CUM.)	277.159,37	164.950,01	-40,49%	2.050.910,61	1.659.979,80	-19,06%
19	CEZAYİR	146.812,32	157.832,98	7,51%	1.177.229,87	1.319.136,94	12,05%
20	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	298.281,04	157.094,67	-47,33%	2.386.043,96	1.259.351,44	-47,22%

Kaynak: TİM

3.5. İLİMİZE GÖRE ÖNEMLİ SEKTÖRLER BAZINDA ÜLKEMİZİN İLK 5 ÜLKE İHRACAT PERFORMANSI, AĞUSTOS 2018 (1000 \$)

Tablo 10: İlimize Göre Önemli Sektörler Bazında Ülkemizin İlk 5 Ülke İhracat Performansı

SEKTÖR	SIRA	ULKE	1 OCAK-31 AĞUSTOS 2016	1 OCAK-31 AĞUSTOS 2017	DEĞ.
Demir ve Demir Dışı Metaller	1	ALMANYA	345.622,63	372.034,30	7,64%
	2	İTALYA	163.585,01	194.581,94	18,95%
	3	BİRLEŞİK KRALLIK	113.693,02	138.531,14	21,85%
	4	FRANSA	127.045,36	128.500,23	1,15%
	5	IRAK	95.772,27	99.314,83	3,70%
		Diğer	1.635.676,60	1.764.077,15	7,85%
		Toplam	2.481.394,90	2.697.039,59	8,69%
Elektrik Elektronik ve Hizmet	1	BİRLEŞİK KRALLIK	492.547,37	501.106,37	1,74%
	2	ALMANYA	462.193,82	400.533,52	-13,34%
	3	FRANSA	326.557,05	256.986,71	-21,30%
	4	İTALYA	173.461,77	183.811,96	5,97%
	5	IRAK	149.923,34	158.009,82	5,39%
		Diğer	2.415.017,59	2.381.838,56	-1,37%
		Toplam	4.019.700,94	3.882.286,93	-3,42%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1	ALMANYA	1.290.581,62	1.254.351,97	-2,81%
	2	BİRLEŞİK KRALLIK	854.507,07	772.389,68	-9,61%
	3	İSPANYA	740.491,72	760.534,42	2,71%
	4	IRAK	233.132,54	320.564,41	37,50%
	5	HOLLANDA	314.211,55	318.174,26	1,26%
		Diğer	3.752.189,91	3.388.787,41	-9,69%
		Toplam	7.185.114,41	6.814.802,15	-5,15%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1	B.A.E.	152.643,57	540.370,38	254,01%
	2	ALMANYA	347.576,93	343.932,92	-1,05%
	3	IRAK	299.072,03	333.210,00	11,41%
	4	MISIR	307.818,08	274.750,48	-10,74%
	5	BİRLEŞİK DEVLETLER	169.757,54	263.999,47	55,52%
		Diğer	4.405.891,02	4.898.852,02	11,19%
		Toplam	5.682.759,17	6.655.115,27	17,11%
Makine ve Aksamları	1	ALMANYA	237.487,39	222.059,15	-6,50%
	2	BİRLEŞİK DEVLETLER	172.655,67	142.413,51	-17,52%
	3	İRAN (İSLAM CUM.)	95.710,55	114.056,81	19,17%
	4	CEZAYİR	108.228,59	106.334,24	-1,75%
	5	İTALYA	90.633,02	97.953,56	8,08%
		Diğer	1.529.195,61	1.652.983,91	8,09%
		Toplam	2.233.910,82	2.335.801,18	4,56%
Otomotiv Endüstrisi	1	ALMANYA	1.617.482,34	1.818.049,55	12,40%
	2	İTALYA	1.025.311,48	1.401.996,87	36,74%
	3	FRANSA	948.773,59	1.239.134,08	30,60%
	4	BİRLEŞİK KRALLIK	1.038.906,05	1.215.015,38	16,95%
	5	İSPANYA	526.722,29	685.799,13	30,20%
		Diğer	4.429.113,23	5.500.555,59	24,19%
		Toplam	9.586.309,00	11.860.550,61	23,72%
Tekstil ve Hammaddeleri	1	İTALYA	322.991,58	333.081,96	3,12%
	2	BULGARİSTAN	208.902,52	265.246,62	26,97%
	3	ALMANYA	160.550,21	165.187,78	2,89%
	4	İRAN (İSLAM CUM.)	158.657,39	160.175,82	0,96%
	5	BİRLEŞİK DEVLETLER	123.960,02	137.241,00	10,71%
		Diğer	2.314.727,64	2.276.430,41	-1,65%
		Toplam	3.289.789,37	3.337.363,58	1,45%
TOPLAM			53.521.338,93	59.579.611,85	11,32%

Kaynak: TİM

4. BEŞERİ-EKONOMİK VERİLER; İSTİHDAM

4.1. İŞGÜCÜ MALİYET ENDEKSİ, IV. ÇEYREK EKİM-ARALIK 2018

Saatlik işgücü maliyeti endeksi %13,7 arttı

Takvim etkisinden arındırılmış saatlik işgücü maliyeti endeksi 2017 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %13,7, 2017 yılında ise bir önceki yıla göre %12,3 arttı. Endeks; sanayi sektöründe %12,7, inşaat sektöründe %14,4 ve hizmet sektöründe %14,2 arttı.

Saatlik kazanç endeksi %13,9 arttı

Takvim etkisinden arındırılmış saatlik kazanç endeksi 2017 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %13,9, 2017 yılında ise bir önceki yıla göre %12,3 arttı. Endeks; sanayi sektöründe %13, inşaat sektöründe %14,1 ve hizmet sektöründe %14,4 arttı.

Saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endeksi %12,8 arttı

Takvim etkisinden arındırılmış saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endeksi 2017 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %12,8, 2017 yılında ise bir önceki yıla göre %12,4 arttı. Endeks; sanayi sektöründe %11,6, inşaat sektöründe %15,8 ve hizmet sektöründe %13,3 arttı.

4.1.1. MEVSİM VE TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ ENDEKSLER VE DEĞİŞİM ORANLARI, I. ÇEYREK: OCAK-MART 2017 [2010=100]

Tablo 11: Mevsim Ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Endeksler Ve Değişim Oranları

Sektör	Saatlik işgücü maliyeti endeksi		Saatlik kazanç endeksi		Saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endeksi,	
	Endeks	Çeyreklik Değişim (%)	Endeks	Çeyreklik Değişim (%)	Endeks	Çeyreklik Değişim (%)
Toplam	225,0	3,5	222,7	3,4	263,3	3,5
Sanayi	225,9	3,1	225,6	3,6	227,0	0,9
İnşaat	280,1	4,4	227,0	4,7	294,3	3,0
Hizmet	220,4	3,7	217,0	3,3	237,7	5,4

Kaynak: TUIK

5. BEŞERİ ARAŞTIRMALAR; YETİŞKİN EĞİTİMİ 2016

Yetişkinlerin örgün veya yaygın eğitime katılım oranı %22,7 oldu

Türkiye’de 18 yaş ve üstünde olan nüfustan son 12 ayda örgün veya yaygın eğitime katılanların oranı %22,7 oldu. En yüksek katılım %48,9 ile 18-24 yaş grubunda gerçekleşti. Bunu %31,2 ile 25-34 yaş grubu takip etti. Örgün veya yaygın eğitim faaliyetlerine 18 yaş ve üstü erkeklerin %26,6’sı katılırken, kadınlarda katılım %18,9 olarak gerçekleşti.

Örgün veya yaygın eğitime katılımda yükseköğretim mezunları ilk sırada oldu

Tamamlanan eğitim düzeylerine göre değerlendirildiğinde; örgün veya yaygın eğitime katılanların oranının en yüksek olduğu grup, %49,5 ile yükseköğretim mezunları oldu. Örgün veya yaygın eğitime

katılım oranı mesleki veya teknik liselerde %40,9 ve genel liselerde %40 olarak gerçekleşirken, bir okul bitirmeyenlerde bu oran %2,4'te kaldı.

Yaygın eğitim faaliyetlerinin en büyük kısmı %33,1 ile hizmetlerde gerçekleşti

Türkiye'de fertlerin son 12 ay içerisinde katıldığı yaygın eğitim faaliyetleri eğitim alanlarına göre değerlendirildiğinde, ilk sırayı %33,1 ile "Hizmetler" aldı; bu eğitim alanını sırasıyla %13,5 ile "Sağlık ve refah" ve %12,7 ile "Sosyal bilimler, iş ve hukuk" takip etti. "Tarım ve veterinerlik", %1,5 ile son sırada yer aldı.

Genel programlara katılım en çok 65 yaş ve üstü nüfusta oldu

Yaygın eğitim faaliyetlerinin gerçekleştiği eğitim alanlarına yaş gruplarına göre bakıldığında; 18-24, 25-34 ve 35-54 yaş gruplarında ilk sırayı "Hizmetler" alırken, 55-64 ve 65 ve üstü yaş gruplarında sırasıyla %23,2 ve %36,9 ile "Genel programlar" ilk sırada yer aldı.

Yaygın eğitim sağlayıcıları arasında ilk sırada işverenler yer aldı

Türkiye'de 18 yaş ve üstü fertlerin katıldığı yaygın eğitimlerin sağlayıcısı olarak ilk sırada %39,4 ile işverenler yer aldı. Bunu, %26,6 ile yaygın eğitim kurumları ve %11,9 ile örgün eğitim kurumları takip etti. Eğitim alan kadınlarda yaygın eğitim sağlayıcısı olarak ilk sırada %32 ile yaygın eğitim kurumları ve eğitim alan erkeklerde ise %46,8 ile işverenler yer aldı.

Gençlerde yaygın eğitim sağlayıcı olarak yaygın eğitim kurumları ilk sıradaydı

Eğitim sağlayıcılara katılımcıların yaş gruplarına göre bakıldığında ise eğitim alan 18-24 yaş grubunda %33,5, 55-64 yaş grubunda %28,6 ve 65 ve üstü yaş grubunda %41,1 ile yaygın eğitim kurumları; eğitim alan 25-34 yaş grubunda %48,2 ve 35-54 yaş grubunda %45,2 ile işverenler ilk sırada yer aldı.

Yaygın eğitime katılımın en büyük nedeni işini daha iyi yapmak oldu

Nedenlerine göre yaygın eğitime katılım incelendiğinde, ilk sırada %61,9 ile "işini daha iyi yapmak" yer aldı. Bunu %49,9 ile "katılmaya mecbur olmak" ve %49,8 ile "günlük hayatta gerekli bilgi ve becerileri kazanmak" takip etti.

Tablo 12: Yetişkinlerin Eğitime Katılım Oranları

	Örgün Eğitime Katılım (%)		Yaygın Eğitime Katılım (%)		Örgün veya Yaygın Eğitime Katılım (%)		Örgün ve Yaygın Eğitime Katılım (%)	
	2012	2016	2012	2016	2012	2016	2012	2016
Toplam	8,3	9,4	15,4	16,8	20,4	22,7	3,3	3,5
Cinsiyet								
Erkek	9,8	10,9	17,5	19,8	23,7	26,6	3,6	4,1
Kadın	6,8	8,0	13,4	13,8	17,2	18,9	3,0	2,9
Yaş Grubu								
18-24	33,9	39,4	26,7	23,8	46,6	48,9	14,1	14,3
25-34	9,6	11,6	20,9	24,0	26,9	31,2	3,5	4,3
35-54	2,0	2,9	14,4	18,0	15,6	19,7	0,8	1,2
55-64	0,2	0,1	5,4	6,4	5,6	6,5	0,0	0,0
65+	0,0	-	1,4	1,5	1,4	1,5	-	-

Kaynak: TÜİK

AÇIKLAMALAR

Yetişkin Eğitimi Araştırması'nın temel amacı, 18 yaş ve üstü fertlerin yetişkin olarak tanımlandığı hayat boyu öğrenme kapsamında, bireylerin mesleki veya kişisel alanlarda bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla katılmış oldukları örgün veya yaygın eğitim faaliyetleri ile gayri resmi öğrenmeye ilişkin bilgileri derlemektir. Ülkemizde Eurostat ile uyumlu olarak 2007, 2012 ve 2016 yıllarında 18 yaş ve üstü fertlerle yüz yüze görüşme yöntemi ile gerçekleştirilen Yetişkin Eğitimi Araştırması ile bireylerin yaş grubu, cinsiyet, eğitim ve işgücü durumuna göre eğitime katılım oranlarının yanı sıra, nedenlerine göre eğitime katılım ve eğitim sağlayıcılar gibi göstergeler hesaplanmıştır.

6. KULLANILAN VERİLERİN KAYNAKLARI

Ekonomik, Ticari, Sosyal ve Finansal verilerden oluşan çalışmada 'TÜİK', 'TOBB', 'BDDK', 'TBB', 'TCMB', 'Ekonomi Bakanlığı', 'Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı', 'Gümrük ve Ticaret Bakanlığı', 'Kalkınma Bakanlığı', 'TİM', 'İMİB', 'TEPAV' ve diğer resmi kaynakların yayınladıkları istatistik ve veriler kullanılmıştır. Hatalı veri ve yazım hatalarında ilgili kurumların yayınladıkları orijinal veriler geçerlidir.